

Správa z aktivity

Názov aktivity: Odborný seminár pri príležitosti vydania Smernice o monitoringu a odolnosti pôd (zákona o zdraví pôdy) a prezentácie vedeckých projektov riešených v rámci EU projektu EJP SOIL

Termín realizácie: 15.11.2023

Miesto konania: Bratislava – NPPC

Prítomní za IZPI: Mgr. Vladimíra Gudábová, Ing. Tóthová

Prílohy: Pozvánka

Priebeh:

Odbor CJ AKIS sa zúčastnil odborného seminára pri príležitosti vydania Smernice o monitoringu a odolnosti pôd (zákona o zdraví pôdy) a prezentácie vedeckých projektov riešených v rámci EU projektu EJP SOIL. Hlavným organizátorom odborného seminára bolo Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum (ďalej len NPPC), konkrétne Výskumný ústav pôdoznanectva a ochrany pôdy. Odborný seminár sa zrealizoval aj vzhľadom na skutočnosť, že Európska komisia dňa 5.7.2023 predstavila európsku legislatívu na ochranu pôdy v EÚ, ktorej cieľom je zabezpečiť ochranu pôdy na Európskej úrovni.

NPPC je súčasťou konzorcia EJP SOIL zameraného na ochranu a zdravie pôdy. Po úvodnom slove a privítaní účastníkov p. Polovkom (generálny riaditeľ NPPC), p. Bezák (zástupca generálneho riaditeľa NPPC) predstavil hlavný cieľ projektu EJP SOIL – vybudovať celoeurópsky rámec pre klimaticky inteligentné a udržateľné systémy manažmentu poľnohospodárskej pôdy. Výstupom spomínaného projektu by mali byť poznatky, nástroje a integrovaná komunita, ktoré podpora klimaticky inteligentný udržateľný manažment poľnohospodárskej pôdy.

J. Sobocká (VÚPOP) – na seminári odznel aj návrh Smernice o monitoringu a odolnosti pôd (predtým „zákona o zdraví pôdy“), ktorý po schválení musí SR implementovať do 2 rokov. Návrh smernice vychádza zo Zelenej dohody a hovorí o ochrane pôdy ako takej, nie len o ochrane poľnohospodárskej pôdy, o definícii zdravia pôdy, o monitorovaní zdravia pôdy, o udržateľnom hospodárení, o identifikácii kontaminovaných alebo rizikových lokalít a o obnove pôdy. P. Sobocká zvýraznila vo svojej prezentácii aj negatívny ukazovateľ, a to ten, že biodiverzitou v pôde sa zatiaľ nikto v rámci SR nezaobrá. Aj tento problém v rámci riešenia zákona o zdraví pôdy by mal byť predmetom ďalšej diskusie s kompetentnými.

R. Lazúr (MPRV SR) – v SR sa práve teraz rieši národná legislatíva. V súčasnej dobe za oblasť pôdohospodárstva máme platný zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Nariadenie vlády SR č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy a Vyhlášku MPRV SR č. 508/2004 Z.z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z.

o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. P. Lazúr spomenul vo svojej prezentácii, že počiatky legislatívnych úprav zákona o zdraví pôdy siahajú až do roku 1958. Pre porovnanie, predmetom národnej legislatívy (SR) o ochrane pôdy je iba poľnohospodárska pôda, pričom predmetom Európskej smernice o monitoringu a odolnosti pôd, je pôda všeobecne ako taká. Čo sa týka monitorovania zdravia pôdy v SR, momentálne SR disponuje 318 monitorovacími zariadeniami, čo je nedostatočné množstvo a bude výzvou pre kompetentné orgány, aby sa monitorovacie kapacity na skúmanie zdravia pôdy zvýšili.

J. Styk (VÚPOP) – predstavil čiastkový monitorovací systém pôda SR.

P. Pavlenda (NLC) – hovoril o čiastkovom monitorovacom systéme lesa.

L. Horeličanová (ÚKSUP) – podrobne popísala agrochemické skúšanie pôd.

V. Hutár (NPPC) – v rámci svojej prezentácie popísal celoeurópsky prieskum LUCAS (prieskum a monitoring krajinej pokrývky/využitia krajiny na Slovensku), digitálne priestorové údaje LUCAS a databázu ASP.

Záver aktivity: Seminár predstavil tvorcom politík, výskumníkom a odborníkom z oblasti pôdohospodárstva a životného prostredia, ale aj farmárom a verejnosti obsah pripravovanej smernice na ochranu pôdy v EÚ. Okrem iného sa v rámci panelovej diskusie porovnávala naša národná legislatíva so smerovaním EÚ, získali sme informácie o pôde, zdraví pôdy a o monitorovaní zdravia pôdy na Slovensku.

Vypracoval: Ing. Katarína Tóthová

dňa: 20.11.2023

Schválila: Mgr. Vladimíra Gudábová

dňa: 21.11.2023